

VSF Forumdag 2011

Verslag Werkgroep 1: De verschillende niveaus in een sportfederatie (Vlaamse vs. provinciale afdelingen)

Deelnemerslijst

Naam	Voornaam	Federatie
Lambrix	Josse	Bond voor Lichamelijke Opvoeding vzw
Verstraete	Wim	Falos, kwb in beweging vzw
De Nert	Freddy	Gezinssportfederatie vzw
Deneyer	Sonja	GymnastiekFederatie Vlaanderen vzw
Jacobs	Jan	Nederlandstalig Kano Verbond vzw
Leijssen	Joke	Sporta-federatie vzw
De Schrijver	Lieve	S-Sport Federatie vzw
Smits	Michael	Vlaamse Atletiekliga vzw
Umans	Koen	Vlaamse Basketballiga vzw
Wittevrongel	Eric	Vlaamse Boogsportfederatie Liggende Wip vzw
De Smet	Jessica	Vlaamse Liga Gehandicaptensport vzw
Vlamynck	Lies	Vlaamse Liga Paardensport vzw
Verhaeverbeke	Ann	Vlaamse Organisatie voor Internationale Volksspelen vzw
Van Stiphout	Marc	Vlaamse Rollerbond vzw
Laureys	Herman	Vlaamse Rollerbond vzw
Vanduffel	Cindy	Vlaamse Taekwondo Bond vzw
Van Ussel	Jean-Paul	Vlaamse Tennisvereniging vzw
Deldaele	Dirk	Vlaamse Tennisvereniging vzw
Comeyne	Hein	Vlaamse Traditionele Sporten vzw
Verneirt	Marc	Vlaamse Vereniging voor Golf vzw
De Dobbeleer	Geert	Vlaamse Volleybalbond vzw
Lesrauwaet	Alain	Vlaamse Yachting Federatie vzw
Timmermans	Gilbert	VoetbalFederatie Vlaanderen vzw
De Witte	Philippe	Vlaamse Sportfederatie vzw
Mattens	Geraldine	Vlaamse Sportfederatie vzw

1. Inleiding

Doelstelling van deze werkgroep is dat de deelnemende federaties ervaringen uitwisselen en ideeën opdoen over de verdeling van taken en bevoegdheden tussen het centrale, Vlaams niveau en de provinciale afdelingen van een sportfederatie.

Hoe bepaal je welk niveau welke taken of bevoegdheden krijgt? Hoe schat je in welk niveau welke taken aan kan? Hoe onafhankelijk is elk niveau (inhoudelijk/juridisch) en wat met de relatie met de Vlaamse federatie?

Om de discussie in te leiden, geeft Koen Umans van de Vlaamse Basketballiga vzw een uiteenzetting over de manier waarop zijn federatie deze thematiek aanpakt.

2. Voorbeeld Vlaamse Basketballiga vzw

Voor uitgebreide informatie over de aanpak van de Vlaamse Basketballiga vzw (VBL), wordt verwezen naar de uitgebreide powerpoint presentatie die tijdens de werkgroep werd gebruikt.

Dit zijn echter de kernpunten van de visie en de aanpak van de VBL:

Provinciale comités in de VBL:

- PC zijn geen aparte entiteit (maken deel uit van VBL vzw en hebben geen aparte boekhouding)
- Leden van de PC kunnen niet in de RvB van de federatie zetelen
- Leden van de PC kunnen geen andere functies binnen de federatie cumuleren
- Personeel van de federatie kunnen niet in een PC zetelen
- Core business van de PC is het organiseren van provinciale competities
- Elke actie/taak van een PC moet correleren met het beleidsplan van de federatie

Terugkoppeling PC – VBL

- Alle verslagen van vergaderingen moeten binnen 13 dagen naar Secretariaat-Generaal (SG) van VBL
- SG zorgt voor onmiddellijke publicatie in blad voor officiële mededelingen (website)
- Permanent overlegorgaan tussen centraal niveau en PC
- Beleidsplan VBL is hét referentiepunt voor elk beslissingsproces in de federatie
- De PC (en clubs) worden betrokken in opmaak van beleidsplan zodat er ook draagkracht voor is
- De PC worden geresponsabiliseerd in de uitvoering van het beleidsplan

Kerntakendebat binnen VBL

- Alles en iedereen werkt in functie van de leden
- Principe van subsidiariteit: zaken die door een lager bestuursniveau kunnen uitgevoerd worden, moeten niet door een hoger bestuursniveau aangepakt worden. Wanneer bevoegdheden toch op een hoger niveau worden uitgevoerd, moet dit steunen op afdoende en overtuigende motivering.
- Transparante en aanspreekbare federatie
- Financiële en fiscale verantwoordelijkheid enkel op niveau van de federatie (alle financiën gebeuren centraal via VBL, PC hebben quasi geen budgetten meer). Dit wil ook zeggen dat de provinciale

subsidies niet meer naar de PC gaan, maar naar de VBL. Deze subsidies kunnen uiteraard wel terugvloeien naar PC als ze project aan VBL voorleggen dat past in de visie van het beleidsplan

3. Vragen en discussie

Vraag: Uit hoeveel personen bestaat een PC bij de VBL?

Koen verduidelijkt dat een PC vroeger tot 30 mensen kon tellen, maar dat zij dit nu, in het kader van de rationalisering, hebben herleid tot een 7-tal personen met specifieke taken. Dit faciliteert immers het overleg tussen de verschillende niveaus in de federatie en de betrokkenheid en responsabilisering van de PC in het beleid van de VBL.

Vraag: Heel wat provinciale comités staan (historisch) nog steeds heel sterk binnen veel federaties. Hierdoor eisen zij vaak nog een sterke, onafhankelijke werking op (bv. ook met eigen rekeningen en budgetten). Uit de uiteenzetting van Koen is gebleken dat dit binnen de VBL vroeger ook zo was. Hoe zijn zij ertoe gekomen om de omslag te maken en om de PC "in de pas" te doen lopen en te doen aanvaarden dat zij minder macht en onafhankelijkheid hebben in de huidige constellatie.

Koen legt uit dat dit binnen de VBL zeker ook een moeizaam proces is geweest en dat er in de loop van dit proces een aantal heilige huisjes gesloopt werden. De VBL heeft haar huidige situatie bereikt door in overleg te treden met de PC, door ze te betrekken in het beleid en door hen te overtuigen dat de nieuwe aanpak het meest garantie geeft op een coherent beleid voor de basketsport in Vlaanderen. Koen geeft wel aan dat het financiële aspect een belangrijk instrument hierin was. Zij hebben, niet zonder moeite, alle gelden die omgingen in de PC gecentraliseerd bij de VBL, zij hebben er ook voor gezorgd dat de provinciale subsidies (van elke provincie) rechtstreeks aan de VBL worden gestort, zodat er ook een coherent en eenvormig financieel beleid kan gevoerd worden vanuit de federatie. Dit neemt echter niet weg dat deze middelen wel opnieuw besteed worden op niveau van de provincies, doch enkel wanneer een project van een PC past in de globale beleidsvisie van de VBL, waar de PC aan meegewerkt hebben en bijgevolg achter staan.

Het hele proces vergt moed en doorzettingsvermogen vanuit de federatie, gebeurt zeker niet zonder slag of stoot, maar loont echt wel, wil men tot een slagkrachtige federatie en sport komen.

Vraag: Hoe kan je als federatie deze omslag realiseren als de A.V. doordrongen is door de provinciale werking?

Dit wordt dan inderdaad een moeilijke oefening, doch er kunnen zeker argumenten genoeg gevonden worden om de A.V. uiteindelijk over de streep te trekken. Dit gebeurt ook niet van de ene dag op de andere, dit is een proces, dat moet rijpen in ieders geesten. Het is dus belangrijk om argumenten aan te halen waarvan iedereen de meerwaarde inziet. Deze argumenten zullen in elke federatie anders kunnen zijn, doch een aantal van de volgende punten kunnen zeker altijd bijdragen tot een omslag:

- Juridische en bedrijfseconomische argumenten (toon aan dat de voorgestelde, nieuwe structuur een meerwaarde of schaalvoordeel voor iedereen kan vormen)
- Overtuig de clubs
- Creëer een corporate identity, waarin je de verschillende entiteiten van jouw federatie in kan betrekken, zodat zij zich verantwoordelijk en betrokken voelen
- Kies / stel je personeelsleden en bestuursleden gericht aan om de slaagkansen van het project te vergroten. Creëer op die manier stap voor stap een steeds grotere draagkracht voor het project
- Betrek desnoods externen in het proces, zodat zij ook hun, meer afstandelijke en vaak objectieve kijk op de zaak kunnen geven

Vraag: Het veranderingsproces van de VBL is intussen al een aantal jaren aan de gang. Zijn er, achteraf bekeken, zaken die de VBL anders zou hebben besloten in het hele kerntakendebat?

Koen stelt dat er zeker zaken zijn die zij toch nog hebben bijgesteld (zoals de promotie en werving van scheidsrechters die opnieuw naar de PC zijn verschoven), doch dit hoeft geen probleem te zijn. Het model dat de federatie ontwikkeld heeft is flexibel en kan evolueren, zelfs van provincie tot provincie.

Vraag: heeft de VBL een effect op het ledenaantal gemerkt door de organisatorische wijzigingen?

Koen stelt van niet. Zij zijn in de periode dat de wijzigingen werden doorgevoerd (zo'n kleine 10 jaar) wel gestegen in ledenaantal, maar er is geen causaal verband vast te stellen tussen deze stijging en de wijzigingen die werden doorgevoerd binnen de PC.

Vraag: In de presentatie van de VBL wordt voornamelijk de focus gelegd op de competitie, maar welke impact hebben de organisatorische wijzigingen gehad op de recreatiesport, die doorgaans toch ook sterk vanuit de provinciale afdelingen wordt aangedreven?

Koen verduidelijkt dat het gros van de sporters bij de VBL recreanten zijn, zodat deze wijzigingen ook zeker in hun belang werden doorgevoerd. De VBL hanteert gewoon een segmentering in haar leden/stakeholders en voor elk segment wordt een andere, flexibele aanpak gehanteerd voor de verschillende aspecten waarmee een segment te maken krijgt (bv. wedstrijddagen, opleidingen, kwaliteitszorg, ...). De PC en hun werking worden uiteraard ook in deze segmentering betrokken.

Vraag: Hebben de structurele wijzigingen binnen de VBL een impact gehad op de vrijwilligers?

Koen stelt dat de VBL nu "andere" vrijwilligers heeft. De mentaliteitswijziging die vereist was om de herstructureringen door te voeren, heeft er natuurlijk voor gezorgd dat diegene die niet mee wilden in het verhaal, afgehaakt hebben of werden bedankt. Daar tegenover staat echter dat er nieuwe vrijwilligers voor in de plaats zijn gekomen die wel mee zijn in het verhaal, die minder behoudsgezind zijn, die meedenken op supra-provinciaal niveau. En dat is net de verrijking die de federatie zocht via deze wijzigingen.